

derudaf maatte flyde, at vi kom ind paa en Slags Glidbane, der førte til, at vi forhindrede en virkelig Reform af Skolevæsenet fra Grunden af. Det kan der efter min Mening aldeles ikke være Tale om. Men den Bemærkning, som det ærede Medlem fremkom med, giver mig Anledning til et Øjeblik at dvæle ved denne Bevilling til Fortsættelsesstolerne. Vi fra vor Side ere lige saa ivrige som nogen i at ønske, at vi kunne komme til en Ordning af vort Skolevæsen fra Grunden af. En saadan Reform af vort Almueskolevæsen vil imidlertid sikkert koste betydelige Penge. Det staar klart for mig, at naar vi skulle have en virkelig Reform af vort Almueskolevæsen, som vi trænge haardt til, en Reform, som skal nytte noget, med et uvidet Klasseantal og betydelige Forbedringer af Materiellet, med flere Lærere og ordentlige Lønningstillegg for dem, maa Staten give et betydeligt Bidrag til Almueskolevæsenets Fremme her i Landet. Men alt dette forhindres paa ingen Maade ved, at man gaar ind paa dette Forslag her om Fortsættelsesstoler. Thi hvad gaar dette Forslag ud paa? Det gaar ud paa, at her skal anvendes 1,500 Kr. til 8 à 9 Fortsættelsesstoler ude paa Landet. Disse Stoler ville hver faa en Sum af ikke over 200 Kr., og Pengene ville udelukkende blive anvendte til saadanne Stoler, som foretaas af Mænd, der ikke ere knyttede til Almueskolevæsenet, til Stoler af selvstændig Art og Betydning. Hvorfra faar man i Virkeligheden disse 1,500 Kr.? Ja, ganske vist staa de her opførte under Sorø Akademis Budget, men et Faktum er det dog, at disse 1,500 Kr. egentlig bevilges paa Realskolekontoen. For et Aars Tid siden eller to bleve vi enige om, at den daværende Bevilling til Realskolerne skulde blive staaende, indtil man kom til en Revision af denne Sag. Nu var der blevet 1,500 Kr. ledige paa Realskolekontoen. Den ærede Minister foreslog disse 1,500 Kr. bevilgede til Pigerealskoler omkring i Byerne. Det, som det ærede Medlem for Levring-Kredsen (Slot) og det ærede Medlem for Odense Amts 3dje Valgkreds (Bernsen) egentlig kunde ønske, var, at vi slet ikke gav noget til disse Fortsættelsesstoler, men at Realskolekontoen derimod blev staaende paa samme Standpunkt. Det vil altsaa sige: De Herrer ønske hellere 1,500 Kr. anvendte til 4 Pigerealskoler i Byerne, end at disse stakkels 1,500 Kr. maa bruges til Stoler ude paa Landet! (Slot: Nej!) Jo, det er i Virkeligheden de Herrer's Standpunkt, naar de tale om den her foreslaaede Ordning. Denne Ordning have vi oprindeligt foreslaaet fra vor Side, fordi vi have ment, at det

var den naturligeste Maade at imødekomme de Krav paa, der ere stillede her. Det kan ikke nægtes, at der er adskillige af disse Fortsættelsesstoler, som virkelig udfylde en god Plads inden for vor Oplysnings Kammere, og at de i Virkeligheden have Krav paa at faa en Understøttelse. Jeg har været ængstelig ved at aabne en ny Dør, en ny Konto her, men det sker ikke ved det her foreliggende. Ganske vist staa det paa en særegen Plads paa Finansloven, men Forsætningen er den, at de 1,500 Kr. samtidig falde bort paa Sorø Akademis Konto, Realskolekontoen, og saaledes maa det vedblive at være Forsætningen, indtil vi komme til en almindelig Revision af disse Konti.

Jeg skal dernæst omtale de 100,000 Kr. til Forhøjelse af Lønningstillæg til Lærere. Den ærede Ordfører sagde her — og den højtærede Minister sagde det samme — at det var slet ikke Landstinget, som her stillede nogen Fordring, det var ikke Landstinget, der havde sammenskrevet denne Historie: Lønningstillægget til Lærerne og Præsterens Tillæg fra Stiftsmidlerne. Det forundrer mig noget, thi enhver, der har siddet i Finansudvalget, ved jo, at der hele Tiden var Tale om, at Landstinget vilde ikke. Jeg skal imidlertid ganske lade dette ligge. Naar den højtærede Minister siger, at det er ham, der stiller Fordringen om Sammentoblingen, og han vil have Landstinget holdt udenfor, og naar den ærede Ordfører er tilbøjelig til at følge Ministeren, siger jeg: Nu vel, lad os altsaa antage, at det er Ministeren, der stiller Fordringen om Sammentoblingen. Men desto unaturligere er det, at vi saa acceptere det. Det er jo muligt, at Landstinget vilde holde med Folketinget, at der ved Forhandling mellem Folketing og Landsting kunde opnaas Enighed om Lønningstillæg til Lærerne alene. Hvorfor skulde en saadan Enighed ikke kunne naas? Vi vide jo, at Kirkeministeren tilhører et Ministerium, som sætter en Værdi i at være villige Hjælpere til Overenskomst mellem Tingene, og naar det er Tilfældet, saa vil den højtærede Kirkeminister jo arbejde stærkt paa, at der kunde opnaas en Overenskomst mellem Folketing og Landsting paa dette Omraade. Hvad Landstinget vil i denne Henseende, kender jeg, som sagt, intet til. Saa længe der ikke er ført en Forhandling mellem Landstinget og Folketinget om denne Sag og om de Sammentoblingsfordringer, som her blive opstillede af den ærede Minister, respekterer jeg ikke den ærede Ordførers Næst til at staa frem og sige, at naar jeg stemmer imod Bevillingen til Præ-